

Sygn. akt III KK 458/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie P. K.

skazanego z art. 157 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 grudnia 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt V Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G..**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt II K (...), oskarżony P. K. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa wyczerpującego znamiona art. 157 § 1 k.k. i za to skazany na karę 9 miesięcy

pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 2 lat próby.

W dniu 31 sierpnia 2015 r. obrońca oskarżonego adw. P. Z. złożył apelację od wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 lipca 2015 r. (do której załączył upoważnienie do obrony z dnia 28 sierpnia 2015 r.), zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego.

Dnia 1 października 2015 r. akta sprawy zostały przedstawione Sądowi Okręgowemu w G. Zarządzeniem z dnia 12 października 2015 r. wyznaczono termin rozprawy apelacyjnej na dzień 1 grudnia 2015 r. W zarządzeniu wskazano, iż należy powiadomić o tym terminie P. K. oraz jego obrońcę P. Z. Wyżej wymienione zarządzenie zawiera adnotację sporządzoną długopisem, iż obrońca P. Z. jest „zwolniony”.

W opisaney sytuacji, zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej przed Sądem Okręgowym w G. nie zostało przesłane na adres Kancelarii Adwokackiej prawidłowo ustanowionemu obrońcy oskarżonego, a także obrońca nie został poinformowany o terminie rozprawy w jakikolwiek inny sposób.

Dnia 1 grudnia 2015 r. o godzinie 10:30 przed Sądem Okręgowym w G. odbyła się rozprawa apelacyjna. Treść protokołu rozprawy nie zawiera wzmianki odnośnie ustanowionego przez oskarżonego obrońcy, a zawiera jedynie informację, iż zawiadomienie oskarżonego, dwukrotnie awizowane, uznano za doręczone prawidłowo na podstawie art. 139 § 1 k.p.k. Na rozprawę nie stawił się oskarżony P. k. ani jego obrońca adw. P. Z. W tym samym dniu Sąd Okręgowy w G. wydał wyrok utrzymujący zaskarżony wyrok w mocy.

Od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt V Ka (...), utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt II K (...), kasację wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich.

Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości, na korzyść skazanego P. K.

Powołując się na art. 523 § 1 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, to jest art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu rozprawy odwoławczej pod nieobecność ustanowionego obrońcy z wyboru, który o jej terminie nie został

prawkłowo powiadowiony, co w konsekwencji stanowiło naruszenie prawa oskarżonego do obrony, i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Z treści art. 117 § 1 k.p.k. jednoznacznie wynika, że uprawnionego do wzięcia udziału w czynności procesowej zawiadamia się o jej czasie i miejscu, chyba że ustawa stanowi inaczej. Nadto w myśl § 2 powołanego przepisu, czynności nie przeprowadza się, jeżeli osoba uprawniona nie stawiała się, a brak dowodu, że została o niej powiadomiona, oraz jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że niestawiennictwo wynikało z powodu przeszkód żywiołowych lub innych wyjątkowych przyczyn, a także wtedy, gdy osoba ta usprawiedliwiła należycie niestawiennictwo i wnosi o nieprzeprowadzanie czynności bez jej obecności, chyba że ustawa stanowi inaczej.

W orzecnictwie i piśmiennictwie utrwalony jest pogląd, że zaniechanie zawiadomienia obrońcy o terminie rozprawy i przeprowadzenie rozprawy w sytuacji, gdy brak jest dowodu zawiadomienia go o jej terminie jest niedopuszczalne, także brak należytego zawiadomienia o terminie rozprawy apelacyjnej ustanowionego w sprawie obrońcy stanowi okoliczność tamującą rozpoznanie sprawy.

Zatem, skoro oskarżony P. K. ustanowił obrońcę, który złożył apelację od wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 17 lipca 2015 r., a w aktach brak jest jakiegokolwiek informacji o odwołaniu upoważnienia do obrony dla adw. P. Z., to niezawiadomienie obrońcy o terminie rozprawy odwoławczej stanowiło oczywiście naruszenie art. 117 § 1 k.p.k. W tej sytuacji przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność obrońcy naruszyło również przepis art. 117 § 2 k.p.k., ponieważ zgodnie z treścią art. 450 § 3 k.p.k. rozpoznania sprawy w postępowaniu odwoławczym nie tamuje niestawiennictwo obrońcy tylko wtedy, gdy został on należycie zawiadomiony o terminie rozprawy. Nierespektowanie wskazanych przepisów spowodowało pozbawienie oskarżonego możliwości skorzystania z pomocy ustanowionego obrońcy w toku rozprawy odwoławczej, co jest rażącym naruszeniem art. 6 k.p.k., mogącym mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Biorąc powyższe rozważania pod uwagę, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G..

r.g.